

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om erstatning for ikke-økonomisk tap i forbindelse med ulykke ved avstigning av tog.

Dato

..

Saksnummer

26/14 J

Tjenesteyter

NSB

Krav om erstatning for ikke-økonomisk tap i forbindelse med ulykke ved avstigning av tog.

Klager har i det vesentlige anført:

Klagers mor ble utsatt for en skade den 11.08.2013 da hun skulle gå av toget på Kolbotn stasjon. Hun ble klemt i dørene da disse lukket seg mens hun var på vei ut av toget. Dette medførte at hun falt ned eller rettene ble kastet ned på asfalten og brakk lårhalsen på venstre side. I tillegg fikk hun skade på selve lårbenet. Hun ble kjørt til sykehus og operert og har hatt et rehabiliteringsopphold etter dette. Skaden har medført mye smerte og problemer for klagers mor. Hun har fått en haltende gange, svikter til en viss grad i hoften på venstre side og hun har fått en betydelig forkortning i gangdistanse i forhold til tidligere. Hun klarte tidligere å gå rundt Østensjøvannet, mens hun etter skaden bare klarer å gå et par hundre meter av gangen. Klager viser til dokumentasjon fra hennes mors lege og Ullevål universitetssykehus.

Kort tid etter ulykken ba klager om at NSB utbetalte dem et forskuddsbeløp til dekning av umiddelbare økonomiske utgifter. Klager viser til EU-forordning 1371/2007 om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser. NSB avviste dette og svarte at saken var oversendt NSBs forsikringsselskap Tryg, som ville svare klager direkte når saken var ferdig behandlet.

Klager mener det må være teknisk eller menneskelig svikt hos NSB med hensyn til togdørene som forårsaket den alvorlige skaden hennes mor fikk. NSB anser at de ikke har noe erstatningsplikt utover de utgiftene klagers mor fikk dekket, dette til tross for at hun ikke er restituert etter den alvorlige skaden hun ble utsatt for.

NSB har heller ikke valgt å kommentere de lovbruddene de har gjort, deriblant manglende innrapportering til statlige tilsyn av den alvorlige personskaaden og manglende tilbud om forskuddsbetaling til dekning av utgifter. Klager og hennes mor har dessuten bedt om å få vite årsaken til ulykken, men saken er visstnok unntatt offentligheten.

Klager ønsker nemndas vurdering av om et gavekort på kr 500, samt refusjon av behandlingsutgifter representerer et riktig erstatningsnivå ut i fra personskadens omfang og NSBs manglende profesjonalitet og oppfølging av saken. Klager ber nemnda vurdere om hennes mor er berettiget til menerstatning og oppreisningserstatning.

NSB har i det vesentlige anført:

Saken har vært behandlet av Tryg under ansvarsforsikringen til NSB. Tryg har utbetalt kr 5.869 i kompensasjon for utgifter. NSB har etter jernbaneansvarsloven (lov 10. juni 1977 nr. 73) i utgangspunktet et objektivt ansvar for skader som passasjerer blir påført i forbindelse med avstigning. Når det gjelder utmåling av det økonomiske tapet, gjelder de alminnelige regler for utmåling av erstatning i skadeerstatningsloven (lov av 13. juni 1969 nr. 26) kapittel 3. Skadeerstatningsloven § 3-1 første ledd er utgangspunktet for utmåling av personskadeerstatning. Lovens § 3-1 gir imidlertid kun grunnlag for å kreve dekket det økonomiske tapet som følge av skaden. Andre typer plager som f.eks. ubehag/smerte eller at man går glipp av hyggelige opplevelser gir ikke krav på erstatning etter § 3-1. Videre er det en forutsetning at det aktuelle tapet må være forårsaket av skaden. Dette følger av erstatningsvilkåret om årsakssammenheng som er nevnt innledningsvis. Et tap som ville oppstått selv om skaden tenkes borte, vil ikke stå i årsakssammenheng med skaden. NSB har gjennom sitt forsikringsselskap Tryg, dekket klagers dokumenterte økonomiske tap som følge av skaden. Klager krever imidlertid også erstatning for ikke økonomisk tap som følge av skaden. Erstatning for ikke-økonomisk tap er i det vesentlige bare aktuelt i to sammenhenger i form av men- og oppreisningserstatning.

Den første er menerstatning som er en erstatningspost som skal kompensere for tapt livsutfoldelse ved varig og betydelig medisinsk skade (skadeserstatningsloven § 3-2). Kriteriene «varig og betydelig skade av medisinsk art» fremgår direkte i lovteksten. Skaden må være både varig og betydelig. Det er således ikke tilstrekkelig at ett av vilkårene er oppfylt. Det vil bero på en medisinsk faglig vurdering av om skaden er varig og betydelig. Den nedre grensen for hva som er betydelig skade er gjennom rettspraksis satt til 15 % medisinsk invaliditet. NSB kan ikke se at det foreligger grunnlag for klager til å kreve menerstatning i saken.

For det andre er det reglene om oppreisningserstatning som er regulert i skadeerstatningsloven § 3-5. Det er da et vilkår at skadevolderen har utvist forsett eller grov uaktsomhet. Dette betyr at skadevolder må ha opptrådt svært klanderverdig eller voldt skaden med vilje. Dette er et annet og strengere ansvarsgrunnlag enn det som kreves for de andre erstatningspostene i § 3-1 og § 3-2 som er beskrevet ovenfor. Det ble ikke identifisert noen feil på døren i toget der hendelsen skjedde. Det er heller ikke andre indikasjoner på at NSB utviste grov uaktsomhet i forbindelse med hendelsen. NSB kan ikke se at det foreligger grunnlag for klager til å kreve oppreisningserstatning i saken.

Hva angår gavekortet fra NSB på 500 kroner, så var dette ikke ment som erstatning for ikke økonomisk tap, men som en gest til en kunde som hadde hatt en lite hyggelig opplevelse på toget.

Kort oppsummert så har NSB gjennom sitt forsikringsselskap Tryg erkjent ansvar for klagers skade etter jernbaneansvarsloven. Klager har på bakgrunn av dette fått dekket sine

dokumenterte økonomiske tap/ utgifter i saken. NSB mener imidlertid at det ikke foreligger noe grunnlag for klager til å kunne kreve erstatning for ikke økonomisk tap i saken.

Nemnda bemerker:

Saken ble første gang oversendt Transportklagenemnda den 22.10.13, men da saken ikke var ferdig behandlet av NSB og forsikringsselskapet ble saken satt på vent inntil dette var gjort. Den 01.11.14 ble saken innregistrert for behandling i Transportklagenemnda etter at klager ga beskjed om at den var ferdig behandlet hos NSB.

Reglene for erstatningsansvaret i tilfelle en passasjer skades er hjemlet i art. 26 i vedlegg I til EU-forordning 1371/2007 om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser inntatt i norsk rett ved jernbanepassasjerrettighetsforskriften og i jernbaneansvarslovens § 3.

Når det gjelder rapportering av skaden og tilsyn/oppfølging i forhold til NSBs forpliktelser ved en slik ulykke, så ligger dette utenfor nemndas mandat. Det er Statens jernbanetilsyn og Statens havarikommisjon som er tillagt denne oppgaven og etter det nemnda kan se, er også dette blitt fulgt opp i 2013/2014.

Klager har vist til at de etter ulykken krevde en forskuddsbeløp utbetalt til dekning av økonomiske utgifter, jf. EU-forordningens art. 13. Det er jernbaneforetaket som er ansvarlig for å følge opp at slik utbetaling skjer, også der slik utbetaling skal gå fra jernbaneforetakets forsikringsselskap. I henhold til artikkel 13 skal slik forskuddsbetaling skje omgående og under ingen omstendigheter senere enn 15 dager etter at identiteten til den fysiske personen som har rett til erstatning er fastslått. Forskuddsbetalingen skal dekke umiddelbare økonomiske behov, som står i forhold til omfanget av den skaden som er forvoldt.

Klager ble av NSB henvist til å forholde seg til NSBs forsikringsselskap. Utbetalingene skjedde utover høsten 2013 og da først etter at klager hadde sendt inn dokumentasjon/kvitteringer for utgiftene de hadde hatt. Saken gir liten oversikt når det gjelder hva som var klagers umiddelbare økonomiske behov etter ulykken. Nemnda bemerker at selv om NSB har valgt å la forsikringsselskapet foreta utbetalingene, så er NSB forpliktet til å sørge for at dette gjøres i tide og burde således ha fulgt dette bedre opp i forhold til klager og hennes mor.

Skadeserstatningslovens § 3-1 regulerer krav om erstatning for økonomisk tap som følge av skaden. Klager har fått dekket sitt økonomiske tap hittil gjennom utbetalinger fra NSBs forsikringsselskap. Slik saken står nå, er det ikke fremlagt dokumentasjon for utgifter som ikke er dekket av NSBs forsikringsselskap, og nemnda legger derfor til grunn at klagers mor har fått dekket, og eventuelt vil få dekket, utgiftene hun har hatt som følge av skaden.

Skadeserstatningslovens § 3-2 og § 3-5 regulerer spørsmålet om menerstatning og oppreisningserstatning. Det vil være grunnlag for å kreve menerstatning dersom det foreligger en varig og betydelig skade av medisinsk art. At skaden må vær varig betyr ikke nødvendigvis at den må vare livet ut, men at den er langvarig og har medført redusert livsutfoldelse. Det er gjennom rettspraksis, slik NSB anfører, fastsatt en nedre grense på 15 % medisinsk invaliditet. Nemnda har, på bakgrunn av de saksdokumenter som foreligger, ikke tilstrekkelig grunnlag for å foreta en vurdering av om de nevnte vilkår i forhold til skadeserstatningslovens § 3-2 om menerstatning foreligger og kan følgelig ikke fatte et vedtak i forhold til dette spørsmålet.

Når det gjelder erstatning for skade av ikke økonomisk art (oppreisning) er det i skadeserstatningslovens § 3-5 satt vilkår om at skadevolder må ha forvoldt skaden forsettlig eller som følge av grov uaktsomhet. Nemnda har, på bakgrunn av de saksdokumenter som foreligger, ikke tilstrekkelig grunnlag for å foreta en vurdering av om de nevnte vilkår i forhold til skadeserstatningslovens § 3-5 om oppreisning foreligger og kan følgelig ikke fatte et vedtak i forhold til dette spørsmålet.

Nemnda er av den oppfatning at saken reiser bevissspørsmål som vanskelig kan klarlegges under nemndas skriftlige behandling, og at klagen av den grunn må bli å avvise fra behandling i nemnda, jf. Transportklagenemndforskriften § 6-2 d).

Vedtak:

Klagen avvises.

Vedtaket er enstemmig.

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, leder, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Stine Sørensen, Forbrukerrådet, Elling Olav Longva, Jernbaneverket, Jarle Røssland, Flytoget, Jarle Røssland, Flytoget.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.